

Notat

Dato: 02-05-2022
Reference: chbr
Journalnr.: 85140/22

Tilbagemeldinger på status på arbejdet med implementering af ”Handleplanen for specialundervisning og Inklusion” og politikken ”Fællesskaber for alle - Politik for tidlig indsats og inklusion” fra enheder/områder under skole- og dagtilbud i Norddjurs Kommune.

Samarbejdsaftale imellem Område Grenaa og Søren Kanne-skolen.

Ved at skabe mere kontakt imellem Område Grenaa's børnehaver og Søren Kanne-skolens afdelinger vil vi skabe en god og tryk overgang for børnene mellem børnehaven og skole. Vi ønsker at sætte endnu mere fokus på at skabe et godt samarbejde, hvor børnehaven og skolen kan drage mere nytte af hinanden. Hvert år i august nedsættes en styregruppe med to repræsentanter fra Område Grenaa og to repræsentanter fra Søren Kanne-skolen. De laver de konkrete aftaler for skoleårets samarbejde.

Overgang fra Børnehaven til Skole

Årligt:

- I oktober er der forældremøde i storbørnsgrupperne i de forskellige børnehaver under område Grenaa. En leder fra Søren Kanne-skolen deltager i mødet og laver et lille oplæg om skolestart og svarer på evt. spørgsmål fra forældre.
- I november og december afholdes der til netværksmøder, hvor en repræsentant fra skolen indkaldes til de møder med børn, hvor der er bekymringer.
- Efterfølgende ser skolen på de enkeltes behov og sætter evt. gang i visitationsproceduren (Januar) i samarbejde med afdelingslederne fra Område Grenaa.
- Senest i uge 8 meldes ud til forældre og børnehaver om de enkeltes børns skoleplacering.
- TSFO- SKS tager kontakt til den enkelte institution i uge 9 og aftaler at personalet kommer på besøg i børnehaven i marts. Efterfølgende aftaler vi, at storbørnsgruppen kommer på besøg på skolen.
- Sidst i marts er der overlevering på alle børn. Der aftales særskilte møder for elever med særlige udfordringer. Der udarbejdes et skema med beskrivelse af alle børn.

Tryghedsskabende aktiviteter

Der kan laves aktiviteter på tværs af dagtilbud og skole for storbørnsgruppen fx:

- Venskabsarbejde imellem børnene i storbørnsgruppen og eleverne fra 3. årgang
- Biblioteksbesøg med oplæsning af børn eller voksne
- Teaterforestillinger og musikarrangementer

- Evt. fælles samarbejde omkring motionsdagen i uge 41
- Naturfagsdag i kattegatcentret

Særligt for Toubro Børnehus og afd. Toubro

For at skabe en god overgang fra Toubro Børnehus til Tidlig SFO på afd. Toubro vil vi sammen i styregruppen (to fra Toubro Børnehus og to fra afd. Toubro) udarbejde en årlig plan, hvor vi konkretiserer vores fælles aktiviteter for det kommende skoleår. Der vil være nogle aktiviteter, der går igen hvert år, men der vil også komme nogle nye aktiviteter til fra år til år. Styregruppen mødes hvert år i april-maj måned.

For at skabe en god overgang fra børnehave til skole kan vi:

- Mødes til fælles arrangementer til blandt andet fastelavn, Lucia og Toubro festivalen.
- Åbne op for at børnehaven kan bruge skolens gymnastiksal, hal og bibliotek, så de lige så stille lærer skolen at kende.
- Lave en store-ven-ordning, hvor de ældste børnehavebørn bliver sat sammen med en elev fra 3. klasse. Skoleeleverne kan besøge børnehaven og læse højt for deres ven. Børnehavebørnene kan også besøge skolen og på den måde lære de fysiske rammer at kende.
- Udnytte den dynamik, der kan opstå i mellem børn i forskellige aldre - både igennem store-ven-ordningen, men det kan også være ved at give nogle af de yngste skoleeleverne et pusterum i børnehaven.
- Sørge for at de lærere og pædagoger, som børnehavebørnene skal møde i Tidlig SFO kommer på besøg i børnehaven inden opstart, så børnene kan nå at lære dem at kende.
- Sørge for at gåture går forbi hinanden, så vi lige kan hilse på hinanden og blive lidt mere bekendt med især de fysiske rammer på skolen.

Med disse tiltag vil vi give børnehavebørnene kendskab til afd. Toubro allerede inden, de skal begynde i skole. Dette skal gerne medføre en tryghed og et kendskab, som også smitter af på forældrene, så vi bliver deres første prioritet, når de skal vælge skole.

Aftalen er lavet i januar 2022.

Aftalen revideres hvert år i august.

Praksis eksempler fra Børneby Midt - Fællesskaber for alle.

Styrke evalueringskultur gennem den styrkede pædagogiske læreplan i dagtilbud for at kunne justere og se resultater af indsatserne.

Der er produceret og designet en læreplan i en plakatudgave (blot med beskrivelse af mål), som bruges til refleksion og drøftelse af den konkrete praksis i hverdagen. I daglig praksis holder vi hele tiden plakaterne op mod de ting, vi gør. Det sker både mens medarbejderne er i praksis og på møder, hvor der drøftes konkrete situationer.

Observation: Afd. leder observerer pædagoger der ændrer praksis efter drøftelser, hvor plakaterne har været brugt. Praksis eksempl: Afd. leder observerer en praksis, som havde til formål at understøtte barnet i den motoriske udvikling. Denne praksis oplevedes dog mere som en disciplinering end en læringsmulighed. Med små spørgsmål og drøftelser med henvisning til vores plakater sættes der gang i personalets refleksion over situationen, og der findes nye veje at gå med børnene.

Vi har indkøbt materialet "Læreplanstræet". Materialet har til formål at skabe fælles retning i det pædagogiske arbejde med læreplanstemaerne. Ligeledes skal det motivere til forældreinddragelse og børneinddragelse. Det skal hjælpe os til et fælles sprog og fælles arbejdsmetoder i forhold til implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan.

Til hvert personalemøde samler vi op for at understøtte at træet kommer reflekteret i spil.

Når medarbejderne bruger materialerne fra Læreplanstræet, kan vi se, at visualiseringen med bladene, der kan flyttes, indbyder til børne- og forældreinddragelse.

Systematisk brug af Bevæg dig for livet.

Vi medtænker bevægelse for både børn, elever og lokalområdet når vi etablerer legeredskaber i skole/dagtilbud og "hænge ud" steder for vores kommende overbygningselever.

Systematisk brug af Handleplan for motorik og sansemotorik.

Vi bruger bl.a. handleplanen i forbindelse med Åparkens ønske om at få en bevægelsesprofil.

Børneby Nord

- Kommende 7. klasses lærere besøger 6. klasse for at sikre overlevering af læringsmiljøet klasser/grupper/elever.
- Auning skoles akt-vejleder besøger alle 6. klasser og deres lærere i løbet af 6. årgang.
- Der er høvdingebold-turnering for Børneby Nord og Aunings 5. klasser.
- Afdelingsleder på Auning skole deltager i netværksmøder på 6. årgang i Børneby Nord.
- Elever fra 7. årgang på Auning skole besøger Børneby Nord's 6. klasser og fortæller om at gå i 7. klasse.
- Og meget mere.

- Systematisk overgangsledsagerordning med tydelig tovholderfunktion.....
  - Et eksempel på dette er børnehaven og SFO'en i Ørsted, hvor pædagogen i tidlig SFO bytter arbejde med pædagogen i børnehaven i en periode. Sådan at pædagogen i SFO lærer børnene at kende inden start i SFO. I TSFO-tiden er der en pædagog fra børnehaven med, sådan at TSFO består af en pædagog fra børnehaven og en pædagog fra SFO.
  - Pædagogen fra SFO, som er tovholder på TSFO-tiden følger også med i 0. klasse efter sommerferien, så det er den samme voksne, der går igen, og som gør overgangen til skole tryk for børnene.
  - Dansklæreren og matematiklæreren, som skal have eleverne i 1. klasse, har x-antal timer i 0. klasse. Også for at overgangen bliver så tryk som muligt, og lærerne kender børnene allerede inden overgangen til 1. klasse.
  - Der er overleveringsmøder fra både private og kommunale børnehavers personale til TSFO og 0. klasses personale.

- Familievejleder
  - Familievejlederen i Børneby Nord er sammen med ledelsen og personalet i TSFO om at sikre at børnene med diverse udfordringer og deres forældre trives ifm. overgangen fra børnehaven til TSFO og derefter til skolen.

Nørager børnehave og vuggestue

- SOS-modellen
  - begyndt at bruge den, når det giver mening.
- Barnet inddrages altid
  - Nej. Men fx. italesættes der overfor barnet, hvad barnet fx øver sig på.
- Kursus i sos
  - Nej, men vi øver os internt.
- Anvender ICDP eller lign. Modeller.
  - Vuggestue pæd. Har både niveau 1 og 2 i ICDP. Leder/pæd. Har niveau 1 og er igang med niveau 2. Hele personalet deltager i brush-up ICDP 5/4. Leder deltager i ledelsesteam-intern brush-up 21/3.
- Nye medarbejder kan ICDP.
  - Intern oplæring og deltagelse på brush-up.
- Alle børn skal med 0-6 år
  - Vi har deltaget i et rigtig godt arrangement i stendysserne sammen med gl. Estrup.
- Styrke evalueringskultur gennem den styrkede pædagogiske læreplan i dagtilbud, for at kunne justere og se resultater af indsatserne.
  - Grøn: Vi evaluerer i det daglige vores pædagogiske praksis. Samt på teams og personalemøder. TL afholder årlige videns oplæg til fagprofessionelle mm. Afholder Forældresamtaler ifb med overgange og udviklingsperioder.
- Inddrager sundhedsplejen i overgang fra hjem til dagtilbud.
  - Grøn: Vi bruger sundhedsplejen til mere generelle spørgsmål.
- Systematiske overgangs ledsager ordning.
  - I år sender vi en medarbejder med i TSFO i 7 dage.
- Systematisk brug af sprogvejledning til forældre.
  - Grøn: vi har valgt at sprogvurdere alle 3 og 5-årige med efterfølgende forældresamtale.
- Systematisk brug af læselyst READ.
  - Vi har desværre ikke været med i projektet.
- Systematisk brug af Bevæg dig for livet.
  - Grøn: deltager både vuggestue og børnehave.
- Systematisk brug af handleplan for motorik og sansemotorik.
  - Grøn: Fx laver vi trasma.

Indsatser Børneby NORD dagtilbud

- SOS-modellen på netværksmøder - Modellen bliver brugt på smartboard, så alle deltagere på mødet kan følge med. Afdelingsleder er tovholder på mødet og noterer i modellen. Modellen danner også grundlag for referatet. Alle deltagere bidrager på skift, med status på hvad der fungerer og hvad der udfordrer. Derfra aftales mål og indsatser.
- Kursus i SOS for nye medarbejdere - Al personale der deltager på netværksmøder, gennemgår modellens opbygning med afdelingsleder. Pædagogen som skal deltage på et konkret møde, forbereder sig med notater i modellen. Derudover bruges modellen også til pædagogisk evaluering på personale, stue og legestue møder.
- ICDP - Vi forholder os til ICDP som et menneskesyn med fokus på barneperspektivet. Dette med en ressourceorienteret og relationsopbyggende tilgang til barnet. Det er i vores samspil med børnene der dannes grundlag for at arbejde med ICDP. Der er, hos personalet, skabt en bevidsthed om hvor vigtigt det er at se sig selv indefra, reflektere, erkende og udvikle sig, for at kunne være med til at forstå barnets hensigter og skabe trivsel og udvikling hos børnene. Vi arbejder med samspils temaer på personalemøder. På stuemøder/ legestuemøder, og på tilsyn i dagplejen bruger vi værktøjer som barnets sol, relationscirklen, dialog typer, redefineringsmodel og sparring på videooptagelser til at styrke den positive definering af barnet.
- Evalueringskultur gennem den styrkede pædagogiske læreplan - Vi har udviklet vores egen evalueringsmodel. Modellen er inspireret af den professionelle læringscirkel, SMTTE-modellen og SOS-modellen. Personalet arbejder dagligt med stående refleksioner og refleksioner i nuet. På personale møder, stuemøder og legestuemøder arbejder vi vores pædagogiske refleksion og dokumentation ind i evalueringsmodellen. Her samler vi op på vores data og lærer mere om, hvad der fungerer godt hos os og hvad vi gerne vil udvikle. Vi øver os i, hele tiden at tænke; "hvorfor gør vi det, vi gør?".
- Forældresamtaler/overgange - Vi afholder opstartsmøder ved opstart i dagtilbud. Når barnet er startet i dagtilbuddet, tilbydes der efter 3 mdr. et opfølgende møde. Derefter tilbydes der en forældresamtale én gang årligt og altid lige op til at barnet skal videre til TSFO. Vi afholder overleveringsmøder på alle børn, hvor personale fra barnet stue, TSFO-personale og ledelse deltager. Forældre og PPR deltager i overleveringsmøder der hvor der ligger en PPV eller der vurderes et behov.
- Sprogvejledning til forældre - Vi er i gang med at få uddannet vores sprogvejledere. Sprogvejlederen har været vigtig i udrulningen af projektet READ, hvor hun har deltaget i info, møder for forældre. I det daglige kan forældre få vejledning og ideer til udvikling af deres barns sprog hos sprogvejlederen. Vores sprogvejledere deltager på forældremøder, hvor de laver oplæg om barnets sproglige udvikling.
- READ og bogglad - Vi har deltaget i READ projektet og glæder os over det samarbejde vi har med forældrene omkring barnets sprogudvikling. Vi har lavet små børnebiblioteker hvor forældre kan låne bøger med hjem. Vi har tænkt i læringsmiljøer der inviterer til læsehygge og bøger i øjenhøjde. Vi har lavet små sproggrupper, der på planlagte tidspunkter, sammen med pædagogen læser og har dialog. Vi har også en masse dialogisk læsning på stuerne og i dagplejen. Vi involverer forældrene i hvilke bøger vi læser og hvad børnene er glade for, hvor vi også opfordrer og gerne låner ud til læsning hjemme.
- Bevæg dig for livet - Vi har stor glæde af aktiviteter med Action kid og Uldnok. Med Actions kids, synes børnene det er sjovt at bevæge sig som dyr. De motiveres og spejler de voksne, de lærer om modsætninger og de får styrket den indre regulering med høj og lav arousal. Uldnok er kær og sjov, og kan anvendes af alle de voksne - Børnene elsker de bevægelser og kunster Uldnok finder på, de bevæger sig som ham og spejler sig også i de voksne. Vi har skolens gymnastiksal en gang om ugen, hvor vi sætter motorikbaner op. Børnene er glade for at bevæge sig og er gode til at øve balance,

kolbøtter, spring, kast, gribe og hop. Vi har også en dagpleje gruppe der er uddannede DGI-dagplejere, og som forstår at integrere bevægelse, sanser motorik og styrke af hele kroppen, dagen lang.

Trivsel og Læring: Status på indsatser der understøtter Handleplan for specialundervisning og inklusion

Foruden den generelle og forebyggende indsats beskrevet i "handleplan for specialundervisning og inklusion" har Trivsel og Læring konkret understøttet indsatserne 2.1b (helhedsorienteret vejledningsindsats) samt 2.1c (etablering af forældre-netværk). Nedenfor redegøres for en status herfor.

Trivsel og Læring har modtaget kr. 400.000 årligt til indsatserne, som primært er anvendt til løn samt diverse indkøb af forplejning.

Status på 2.1b: Helhedsorienteret vejledningsindsats

Specialvejledning:

Trivsel og Lærings enhed for specialvejledning har målrettet deres vejledningsindsats, så forældre også inddrages i vejlednings- og sparringsforløb omkring elever, klasser og de lokale specialgrupper i almenområdet.

Målsætningen er:

- Koordinering af indsatserne, så alle omkring barnet trækker i samme retning og arbejder efter samme mål
- Klæde forældrene på til at agere løftestang ind i indsatsen omkring en elev/klasse
- Anerkende forældrene som en værdifuld medspiller i at løfte trivslen og fællesskabet i skolen for både den enkelte og for klassen som helhed

Med indsatsen trækkes forældrene nu tætte på i sparringen og drøftelse af den konkrete indsats, så indsatsen koordineres og samstemmes fra flere fronter. Anerkendelsen af forældrene som en afgørende og vigtig aktør i en indsats på både individ- og klasseniveau er et afgørende skift i mindsettet fra at kunne nøjes med at vejlede de professionelle omkring indsatsen.

Indsatsen finder både sted på netværksmøder, hvor både skole og forældre er til stede og i særskilt vejledning til forældre.

Med en helhedsorienteret vejledningsindsats har forældre og det pædagogiske personale fået en fælles, målrettede sparring og har dermed haft et fælles afsæt og forståelse for, hvad der er med til at skabe de bedste rammer for barnet og klassen. Det afføder konkrete opgaver og indsatser som henholdsvis skolen og hjemmet kan fokusere på - men med samme mål for øje.

Det er oplevelsen, at forældredelen i vejledningsindsatsen giver gode resultater for både de enkelte elever, men en afledt positiv effekt er desuden et styrket samarbejde mellem skole/hjem.

På forkant med fravær:

De gode erfaringer fra at inddrage forældrene som vigtige aktører i processen mod øget trivsel og læring for alle børn, har Trivsel og læring intensiveret netop forældredelen i det netop afsluttede SATS-pulje-projekt: Fraværprojektet.

Når Fraværprojektet konverteres til "på forkant med fravær" pr. 1.5. 2022 og dermed rulles ud som et tilbud til samtlige skoler i kommunen, så vil den helhedsorienterede vejledningsindsats være hele omdrejningspunktet for projektet.

Målsætningen er:

- Inddragelse af børne- og forældreperspektivet i alle handlinger

- Øget trivsel hos børn og forældre
- Fraværsprocenten i kommunen skal tilsvare landsgennemsnittet

For familier, der er en del af "På forkant med fravær" vil afvikling af hjemmebesøg og løbende, direkte vejledning/sparring på familiens udfordringer, være et vigtigt omdrejningspunkt. Projektet afvikles i samarbejde med på FTI og Myndighed.

Auning Skole

Temalinjer i udskolingen

Fra august 2021 har eleverne på 9. årgang skullet vælge sig ind på en af følgende temalinjer med henblik på at styrke deres læringslyst, trivsel og kendskab til den kommende ungdomsuddannelse:

- ERHVERV & PRAKSISFAGLIG
- MENNESKER & BEVÆGELSE
- SAMFUND & MEDIE
- SCIENCE & INNOVATION

Alle undersøgelser viser, at linjefagsorganisering øger motivationen for skolearbejdet. Vi har gennem de seneste 6 år her på Auning Skole gjort os erfaringer med det at have linjer med gode resultater til følge.

Vores målsætninger med linjerne er:

- Vi tilstræber at skabe et ungdomsmiljø, der bygger på åbenhed, tillid, dialog, indflydelse og fællesskab.
- Vi tilstræber at tilbyde en alsidig og motivende undervisning, der er præget af høj faglighed, og hvor den enkeltes læring og trivsel er i centrum.
- Vi tilstræber gennem et tæt samarbejde med lokale ungdomsuddannelser og virksomheder at give dig de bedste muligheder for at træffe dit valg af ungdomsuddannelse på et kvalificeret grundlag.
- Vi tilstræber at skabe et læringsmiljø, der gør DIG klar til livet som menneske i en foranderlig verden.

Erfaringerne fra år 1 med temalinjerne viser en overvejende tilfredshed med tilbuddet. Eleverne er 2 gange i løbet af skoleåret og forældrene 1 gang er blevet spurgt om deres oplevelser og synspunkter. Erfaringerne er gengivet i nyhedsbreve, som ligger på skoens hjemmeside.

Ingen elever har forladt årgangen, mens 5 elever er kommet til. UU-vejlederne udtrykker ligeledes stor tilfredshed med elevernes særlige muligheder for at blive endeligt afklarede.

Tilbuddet om temalinjer på 9. årgang gennemføres inden for de ordinære økonomiske rammer og lovgivning for folkeskolen incl. prøveafvikling samt brobygningslovgivningen. Tilbuddet er primært rettet mod elever i almen undervisningen, men de konkrete pædagogiske rammer og tiltag gør, at også elever med særlige behov kan rummes særligt på den praksisfaglige linje.

Reorganisering af central visitation:

Det har givet mening at visitationsprocessen og -udvalget blev reorganiseret. Desuden har der på det seneste været udvikle ten ny praksis, hvor en organisation fra den samlede visitationsgruppe har kunnet få sparring på en aktuel elevsag INDEN den evt. på et kommende møde skulle forelægges visitationsudvalget. Denne sparring har givet et kvalitativt løft til såvel de fagprofessionelles videndeling samt sagshåndtering og -proces.

Den lærende og videndelende organisation:

Internt:

På Auning skole har vi på personale-og ledelsesniveau fra skoleåret 2020/21 været en del af læringsnetværket "Vidensproducerende skoler" - i daglig tale VPS.

Vi producerer viden omkring de daglige lærings- eller trivselsudfordringer blandt eleverne. Årgangsteamene er de typiske agenter, der efter gensidig aftale igangsætter prøvehandlinger for at komme videre omkring det enkelte barn eller en børnegruppe. Prøvehandlingen evalueres efter et aftalt tidsrum og kan efterfølgende danne grundlag for en egentlig prototype på praksis, som kan bruges af andre kollegaer på andre klassetrin på et senere tidspunkt. Prøvehandlinger og prototyper dokumenteres i standardiserede bilag. Den pædagogiske proces omkring løsning af en given udfordring hos en elev eller en elevgruppe tager typisk afsæt i en tidligere observation af eleven eller elevgruppen, hvor personalet kigger efter den seneste ”positive afvigelse”, hvor eleven netop lykkedes i en given situation. Så de iværksatte overvejelser og handleplaner bygger på elevens ressourcer og positive relationer. VPS giver det pædagogiske personale og ledelsen konkrete redskaber til konkret at kunne iværksatte nye handlinger eller initiativer for ALLE grupper af elever uanset alder og aktuelt kognitivt niveau.

Eksternt:

I forhold til den generelle målsætning om at samarbejder på tværs blandt fagprofessionelle og tilbyde og udvikle læringsmiljøer, som kan rumme alle børn, har Auning skole indgået samarbejdsaftaler med UngNorddjurs om bl.a. ansættelse af fælles personale, så eleverne kan opbygge trygge relationer til de voksne, som de møder både i skole og klubsammenhæng fra 7. klasse.

Ligeledes har skolen et tæt samarbejde med HU Vest for at sikre en optimale overgang for eleverne både til og fra dette særlige skoletilbud.

Videndeling blandt de fagprofessionelle finder i udstrakt grad sted på særligt 6. årgang, hvor specialpædagogen, som er er tilknyttet den lokale specialgruppe ”55” besøger ALLE 6. klasser både i Børneby Nord og i Auning for gennem en tæt dialog med såvel elever som faglærere at kunne danne det bedst mulige grundlag for den aktuelle klassesdannelse af de nye 7. klasser i forårsperioden.

OVERGANGE/Tidlig indsats:

Principper/samarbejdsaftale med Børneby Nord om elevernes overgang til Auning skole (initiativer på 4., 5. og 6. årgang) samt aftaler for videndeling mellem de fagprofessionelle, så alle elever bliver mødt med tilpassede læringsmiljøer og en høj faglig og social viden blandt det modtagende personale.